

Sygnatura akt: XVII Ka 905/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu, w Wydziale XVII Karnym - Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Susmaga

Sędziowie: SSO Justyna Andrzejczak /spr./

SSO Sławomir Olejnik

Protokolant st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

przy udziale Prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej del. do Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Agnieszki Hildebrandt

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2015r.

sprawy **R. N.**

oskarżonego z art. 157 § 2 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 23 czerwca 2015 roku w sprawie o sygn. akt VI K 1332/14

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Sławomir Olejnik Małgorzata Susmaga Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2015 roku w sprawie VI K 1332/14 Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonego za przestępstwo z art. 157 § 2 k.k. (k. 315).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wniósł obrońca oskarżonego (k. 332 – 339).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się konieczna i uzasadniona, a jej uwzględnienie doprowadziło do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W pierwszej kolejności wskazać należało, że Sąd Rejonowy dopuścił się rażącego naruszenia przepisu art. 442 § 3 k.p.k. nie stosując się do wskazań co do dalszego postępowania zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 października 2014 roku w sprawie XVII Ka 988/14 (k. 260 – 261), w zakresie w jakim odstąpił od przesłuchania małoletnich świadków K. i D. N., rezygnując całkowicie z przeprowadzenia powyższego dowodu.

W świetle przepisu art. 442 § 3 k.p.k. Sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, jest związany zapatrywaniami prawnymi oraz wskazaniem co do dalszego postępowania, wyrażonymi przez Sąd wyższego rzędu, niezależnie od faktu, czy zapatrywania te i wskazania podziela, czy też nie. Wynika to przecież jednoznacznie z treści powołanego przepisu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 1976 roku, III KR 384/75, Lex 21701, wyrok Sądu Najwyższego z 12 lipca 1979 roku, IV KR 136/79, Lex 19584). Sens normy określonej w przepisie art. 442 § 3 k.p.k. jest zatem taki, że udzielone przez Sąd ad quem w trybie tego przepisu zalecenia nie ukierunkowują sposobu rozstrzygnięcia Sądu a quo – co wyjdzie się w świetle zasady samodzielności jurysdykcyjnej sądu oczywiste – ale zawierają wskazówki o charakterze metodycznym i polecenia co do sposobu, w jaki należy przeprowadzić postępowanie, aby finalnym jego efektem był wyrok, będący rezultatem prawidłowego i wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2014 roku, IV KK 144/14, KZS 2015/1/37).

Skoro w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 października 2014 roku zawarto wyraźne i jednoznaczne wskazanie, aby małoletnie K. i D. N. zostały ponownie przesłuchane w trybie przepisu art. 185a § 1 in fine k.p.k., a to z uwagi na niemożliwość jednoznacznego ustalenia przebiegu wydarzeń w dniu 15 września 2013 roku, to Sąd Rejonowy nie był uprawniony do odstąpienia od tego przesłuchania. Przede wszystkim zaś nieuprawnionym było zastąpienie zeznań małoletnich treścią opinii prywatnej z dnia 1 czerwca 2015 roku (k. 308 – 309). Negatywne nastawienie psychiczne małoletnich do czynności procesowej, jakim jest ich przesłuchanie nie może niweczyć wskazań Sądu odwoławczego i w konsekwencji doprowadzać do naruszenia przez Sąd I instancji normy prawnej przewidzianej przepisem art. 442 § 3 k.p.k. Na marginesie wskazać można jedynie, że konieczność udziału małoletnich w całym toczącym się postępowaniu nie pozostaje bez związku z wcześniejszą postawą pokrzywdzonej. Nie może więc ona obecnie podnosić, że przesłuchanie małoletnich jest w jej ocenie niemożliwe ze względu na ich dobro i tym samym de facto uniemożliwiać przeprowadzenia ich przesłuchania.

Podkreślić jeszcze raz należy, że ocenę o konieczności przeprowadzenia ponownego przesłuchania małoletnich wyraził Sąd Okręgowy w Poznaniu w uzasadnieniu wyroku z dnia 17 października 2014 roku i jego wytyczne w tym względzie są obecnie wiążące dla Sądu I instancji. Bez względu na opinię i postawę pokrzywdzonej. Przewidziane w przepisie art. 185a § 1 in fine k.p.k. ponowne przesłuchanie pokrzywdzonego dziecka, o jakim mowa w treści powołanego wyżej przepisu, z uwagi na ujawnienie się istotnych okoliczności wymagających dla ich wyjaśnienia takiego przesłuchania, lub gdy żąda tego oskarżony, który nie miał obrońcy w czasie pierwszego przesłuchania pokrzywdzonego, nie jest uzależnione od uprzedniego poznania opinii psychologa co do możliwości uzyskania od dziecka określonych informacji oraz wpływu takiego przesłuchania na jego psychikę. Ochrona zdrowia psychicznego dziecka realizowana jest bowiem przez regułę jednorazowego jego przesłuchania (art. 185a § 1 in principio k.p.k.), a także przez sposób każdego przesłuchania takiego dziecka i forum tej czynności (§ 2 art. 185a), zaś przy potrzebie ponownego jego przesłuchania ustawodawca nadaje prymat zasadzie prawdy (przesłuchanie dla wyjaśnienia istotnych okoliczności) lub prawa do obrony (przesłuchanie na żądanie oskarżonego) – (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 roku, V KK 216/08, Lex 498141). Skoro więc w niniejszej sprawie nie można w inny sposób rozstrzygnąć wątpliwości co do przebiegu zdarzenia w dniu 15 września 2013 roku, to koniecznym jest ponowne przesłuchanie małoletnich.

W tym stanie rzeczy, skoro Sąd Rejonowy w wyroku z dnia 28 czerwca 2015 roku rozstrzygnął z rażącym naruszeniem art. 442 § 3 k.p.k., to wyrok ten należało uchylić i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania temu Sądowi Rejonowemu, który ją rozpoznając będzie związany zapatrywaniami prawnymi i wskazaniem co do dalszego postępowania zawartymi w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 października 2014 roku (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2002 roku, V KKN 71/01, Lex 75048).

Zgodnie więc z przepisem art. 436 k.p.k. Sąd Okręgowy ograniczył rozpoznanie apelacji do wskazanych powyżej uchybień i zarzutów, albowiem było to wystarczające do wydania orzeczenia. Ponadto rozpoznanie pozostałych zarzutów byłoby na obecnym etapie sprawy dalece przedwczesne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok przekazując sprawę R. N. Sądowi Rejonowemu Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy obowiązany będzie do uwzględnienia wszystkich wskazań zawartych w treści niniejszego uzasadnienia. Przede wszystkim koniecznym będzie ponowne przesłuchanie małoletnich K. N. i D. N., tak jak zostało to wyrażone we wskazaniach uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 17 października 2014 roku.

Sławomir Olejnik Małgorzata Susmaga Justyna Andrzejczak